

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6To/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815010490
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emil Dubňanský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8815010490.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Dubňanského a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. septembra 2021, v trestnej veci obž. J. S. stíhaného pre prečin zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods.1, 2 Tr. zákona, o odvolaní poškodeného Y. V. proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/226/2015 zo dňa 30. júna 2021, takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 2 Tr. poriadku na podklade odvolania poškodeného Y. V. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/226/2015 zo dňa 30. júna 2021 vo výroku o náhrade škody.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku

u k l a d á

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku obžalovanému J. S., nar. XX.XX.XXXX v Y., trvale bytom ul. R. V. XXXX/XX, Y., povinnosť uhradiť poškodenému Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., L. č. XX, škodu vo výške 3.365,24 eur (tritisícristošesťdesiatpäť eur a dvadsaťštyri eurocentov) do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 12T/226/2015 zo dňa 30. júna 2021 bol obž. J. S. uznaný za vinného zo spáchania prečinu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 ods.1, 2 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

ako konateľ spoločnosti E. s.r.o. so sídlom T. XX, U. nad M., IČO : XX XXX XXX, ktorý ako dlžník nebol schopný plniť svoje splatné záväzky, zmaril uspokojenie svojho veriteľa - spoločnosť E., s.r.o. so sídlom L. XX, L., K. : XX XXX XXX, tým, že neuhradil poškodenej spoločnosti splatné faktúry č. 09/2011 na sumu 3.116,60 Eur, splatnú dňa 31.05.2011 a faktúru č. 17/2011 na sumu 248,64 Eur, splatnú dňa 27.09.2011, pričom v uvedenom období prednostne uhradil faktúry iných veriteľov, čím spoločnosti E., s.r.o. spôsobil škodu vo výške 3.365,24 Eur.

Za to mu bolo podľa § 44 Tr. zákona upustené od uloženia súhrnného trestu, pretože okresný súd pokladal trest uložený mu rozsudkom Okresného súdu Michalovce zo dňa 25.10.2016, sp.zn. 21T/33/2012 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 17.10.2017, sp.zn. 4To/39/2017, právoplatným dňa 17.10.2017, ktorým mu bol podľa § 277 ods. 3 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody podmienenečne na 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 4 roky do 17.10.2021 s probačným dohľadom, obmedzenie povinnosť zamestnať sa alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie a trest zákazu činnosti vykonávať akúkoľvek podnikateľskú činnosť na 6 rokov, na ochranu spoločnosti a nápravu páchatelia za dostatočný.

Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol poškodený Y. V., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom L. XX/XX, L. s nárokom na náhradu škody odkázaný na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie poškodený Y. V.. V neskoršie predložených dôvodoch cituje výrokovú časť napadnutého rozsudku a § 172 ods. 2 Tr. poriadku, pričom zo skutkovej vety je nesporné, že odsúdený prednostne uhradil faktúry iných veriteľov a jemu ako poškodenému spôsobil škodu v sume 3.365,24 Eur, čo súd nemal za pochybné, napriek tomu mu v adhéznom konaní škodu nepriznal z jemu neznámych dôvodov. Tým, že rozsudok nie je odôvodnený, čo do nepriznania náhrady, sú úvahy súdu nepreskúmateľné pre jeho nezrozumiteľnosť. Po takmer päťročnom trestnom konaní mu súd odňal možnosť na spravodlivý proces vo veci náhrady škody. Poukazuje na judikatúru ústavného súdu a tým, že súd neodôvodnil rozsudok, aj keď výška škody je nesporná, nie je zrejmé akými úvahami sa spravoval a preto je jeho rozhodnutie arbitrárne a v rozpore so zákonom. Súd úplne ignoroval inštitút náhrady škody v trestnom konaní na úkor opísania v odôvodnení rozsudku všetkých objektívnych skutočností, ktoré ho viedli k „spravodlivému“ rozhodnutiu vo veci nepriznania nároku na náhradu škody. Navrhol zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Z podania prokurátorky vyplýva, že sa nevyjadruje k dôvodom odvolania podaným poškodeným Y. V..

Krajský súd ako súd odvolací na podklade takto podaného opravného prostriedku poškodeným podľa § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov rozsudku, proti ktorým mohol odvolateľ podať odvolanie, i správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo rozsudku, prihliadajúc pritom i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, a zistil, že odvolanie poškodeného je v tomto smere možné považovať za dôvodné.

Úvodom krajský súd v tejto trestnej veci konštatuje, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní konanom dňa 30. júna 2021, po zákonom poučení, urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. poriadku, t.j. že je vinný zo páchania skutku, ktoré bolo po splnení procesného postupu podľa § 333 ods. 3 písm. c/,d/,f/,g/,h/ Tr. por., a po návrhu prokurátora prijaté súdom, s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom sa obžalovaný priznal sa nevykoná a vykonajú sa dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrady škody. Vychádzajúc z ust. § 257 ods. 5 Tr. por. a § 371 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku, po preskúmaní trestného spisu, odvolací súd uvádza, že nezistil zásadné porušenie práva obžalovaného na obhajobu vo vzťahu k prijatému vyhláseniu výroku o vine.

Keďže v danej trestnej veci bolo podané odvolanie poškodeným len čo do výroku o náhrade škody, krajský súd preskúmal len tento napadnutý výrok.

Okresný súd v tejto trestnej veci vyhotovil zjednodušený rozsudok v zmysle § 172 ods. 2 Tr. poriadku, keďže obžalovaný a prokurátor sa ihneď vzdali práva podať opravný prostriedok a preto tento neobsahuje odôvodnenie. Aj vzhľadom na povahu odvolacích námietok poškodeného, ktorý považuje napadnutý rozsudok za nepreskúmateľný a arbitrárny, krajský súd konštatuje, že súd prvého stupňa mal na takýto postup splnené všetky Trestným poriadkom uvedené požiadavky a tento je správny a súladný so zákonom.

Vo vzťahu k odvolaniu poškodeného je v prvom rade potrebné uviesť, že ust. § 307 Tr. poriadku upravuje, ktoré osoby a pre nesprávnosť, ktorého výroku môžu rozsudok odvolaním napadnúť.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že zákon poškodenému priznáva oprávnenie podávať odvolanie len proti výroku o náhrade škody (resp. preto, že takýto výrok chýba). Poškodený teda nemôže odvolanie podávať proti výroku o vine, ani proti výroku o treste.

V prieskumnom konaní krajský súd zistil, že prvostupňový súd poškodeného Y. V. podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces, a keďže napadnutý rozsudok neobsahuje odôvodnenie, nie je možné preskúmať dôvody, ktoré ho k takémuto záveru viedli.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. poriadku, ak súd odsudzuje obžalovaného pre trestný čin, ktorým spôsobil inému škodu, uvedenú v § 46 ods. 1, uloží mu spravidla v rozsudku, aby ju poškodenému nahradil, ak bol nárok riadne a včas uplatnený. Súd uloží obžalovanému vždy povinnosť nahradiť neuhradenú škodu alebo jej neuhradenú časť, ak jej výška je súčasťou popisu skutku uvedeného vo výroku rozsudku, ktorým bol

obžalovaný uznaný za vinného, alebo ak ide o náhradu morálnej škody spôsobenej úmyselným násilným trestným činom podľa osobitného zákona, ak škoda nebola dosiaľ uhradená.

Toto ustanovenie umožňuje poškodenému, aby už v rámci trestného konania, v medziach tzv. adhézneho konania, dosiahol prisúdenie nároku na náhradu škody. Povinnosť nahradiť škodu alebo jej neuhradenú časť môže súd uložiť len v odsudzujúcom rozsudku, ak to poškodený navrhol (§ 46 ods. 3 Tr. por.), a ak obžalovaný poškodenému spôsobil škodu práve trestným činom, zo spáchania ktorého ho uznal súd vinným [§ 164 písm. a) Tr. por.]. Z dikcie odseku 1 vyplýva, že ak je spôsobenie škody a jej výška súčasťou opisu skutku uvedeného vo výrokovej časti rozsudku, súd v tomto rozsahu musí o povinnosti obžalovaného nahradiť ju poškodenému vždy rozhodnúť, pokiaľ už škoda nebola uhradená celkom alebo sčasti. Ak škoda bola sčasti uhradená, súd rozhodne len o povinnosti nahradiť ešte neuhradenú časť spôsobenej škody. Z ustálenej judikatúry všeobecných súdov vyplýva, že ak v adhéznom konaní poškodený náležite uplatnil nárok na náhradu škody, je súd povinný, ak sú na to dostatočné podklady, zároveň s výrokom o vine rozhodnúť o povinnosti odsúdeného na náhradu spôsobenej škody a neodkazovať poškodeného na konanie v občianskoprávných veciach - teraz civilný proces (R 34/1963).

Trestný čin zvýhodňovania veriteľa je tzv. úpadkovým deliktom, ktorého objektom je právo veriteľa na uspokojenie svojej pohľadávky (podľa zásad konkurzného a reštrukturalizačného konania). Z hľadiska objektívnej stránky ide o konanie, ktorým páchatel zmarí, čo aj len čiastočne, uspokojenie svojho veriteľa tým, že zvýhodní iného svojho veriteľa na úkor ostatných. Uspokojením veriteľa je poskytnutie takého plnenia v jeho prospech, ktoré je obsahom záväzkového vzťahu medzi ním a dlžníkom. Zvýhodnenie veriteľa spočíva v tom, že dlžník, ktorý je platobne neschopný alebo nadmieru zadlžený, plní jednému veriteľovi spôsobom nezodpovedajúcim zásade pomerného uspokojenia na úkor ostatných veriteľov.

Škodou v prípade trestného činu zvýhodňovania veriteľa podľa § 240 Trestného zákona je hodnota zmarenej pohľadávky v tej jej časti, ktorá by bola inak pomerne uspokojená.

Ako vyplýva z predloženého spisového materiálu, súd prvého stupňa, potom ako prijal vyhlásenie o vine obžalovaného oboznámil listinné dôkazy vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu škody a to faktúry č. 09/2011 a 17/2011 (z čl. 7-8), oznámenia poškodeného o postúpení pohľadávok zo spoločnosti E. s.r.o. na neho ako fyzickú osobu a k tomu prislúchajúcu zápisnicu z valného zhromaždenia spoločnosti zo dňa 2.12.2016, ako aj rozdelenie pohľadávok medzi spoločníkov spoločnosti (viď čl.278-280 a 283-287).

Krajský súd následne na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie a so súhlasom procesných strán prečítal znalecký posudok znalca z odvetvia účtovníctva a daňovníctva Ing. Štefana Tichého ako aj jeho výpovede z prípravného konania zo dňa 21.10.2015 a z hlavného pojednávania zo dňa 12.12.2018, z ktorých ako záver vyplýva, že ku dňu splatnosti faktúr poškodenej spoločnosti E. s.r.o. mala spoločnosť E. s.r.o. dostatok finančných prostriedkov v pokladni spoločnosti na úhradu oboch faktúr v plnej výške. Súhrn týchto dôkazov potom umožnilo odvolaciemu súdu zaoberať sa uplatneným nárokom na náhradu škody poškodeným Y. V. a tento aj vo výške ustálenej v skutkovej vete napadnutého rozsudku priznať a to na základe vyššie uvedeného ust. § 287 odseku 1 Tr. poriadku. Je potrebné tiež zdôrazniť, že obžalovaný pri vyhlásení o vine a pri kladení jednotlivých otázok je dotazovaný mimo iného aj na to, či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, právnej kvalifikácii, či sa dobrovoľne priznal a podobne. Obžalovaný sa teda priznáva nielen ku konaniu, ktoré zakladá určitú právnu kvalifikáciu skutku ale aj k následkom spôsobených týmto jeho konaním, teda aj ku škode. Výška spôsobenej škody je súčasťou popisu skutku a z oboznámených listinných dôkazov vyplýva nárok poškodeného a preto prvostupňovému súdu nič nebránilo v tejto časti o nároku poškodeného, ktorý si uplatňoval škodu vo výške 3.365,24- eur, rozhodnúť.

Toto pochybenie napravil krajský súd a to tak, že napadnutý rozsudok vo výroku o náhrade škody zrušil a následne vo veci rozhodol sám s tým, že obžalovanému uložil povinnosť uhradiť poškodenému škodu vo výške 3.365,24 eur, ktorá bola poškodenému preukázateľne súdeným prečinom spôsobená, keďže podľa záverov znaleckého posudku spoločnosť E. s.r.o. mala dostatok finančných prostriedkov na úhradu oboch faktúr v plnej výške. Uvedený nárok bol pritom priznaný poškodenému Y. V. ako fyzickej osobe, hoci tento bol pôvodne nárokom spoločnosti E. s.r.o., v ktorej pôsobil ako konateľ a spoločník, keďže medzičasom došlo k postúpeniu tejto pohľadávky naňho.

Odvolací súd v rámci vysvetľujúcej argumentácie záverom ešte dodáva, a ako to napokon vyplýva aj zo spisu, že platobným rozkazom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8Rob/75/2012 zo dňa 04.05.2012, právoplatným dňa 02.06.2012 bola spoločnosť E. s.r.o. zaviazaná uhradiť spoločnosti E. s.r.o. sumu vo výške 3.365,24 eur s príslušenstvom.

Podľa § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka „právne úkony právnickej osoby vo všetkých veciach robia tí, ktorí sú na to oprávnení zmluvou o zriadení právnickej osoby, zakladacou listinou alebo zákonom

(štatutárne orgány)". V zmysle § 133 ods. 1 Obchodného zákonníka je štatutárnym orgánom spoločnosti s ručením obmedzeným jeden alebo viac konateľov.

Páchatel'om súdeného trestného činu môže byť len dlžník, či už priamo ako fyzická osoba alebo ak je dlžníkom právnická osoba, tak štatutárny zástupca právnickej osoby (tzv. konanie za iného - § 128 ods. 8 Tr. zák.).

Spoločnosť E. s.r.o. ako obchodná spoločnosť je právnickou osobou v zmysle Občianskeho zákonníka, teda má vlastnú právnu subjektivitu odlišnú od právnej subjektivity osôb, ktoré sú jej členmi. Znamená to, že nie je možné hovoriť o totožnosti účastníkov, ak v jednom prípade bola k náhrade škody zaviazaná právnická osoba E. s.r.o. a v druhom prípade - v trestnom konaní fyzická osoba obž. Y. S..

V danom preto nejde o totožný nárok. Ako vyplýva aj z nálezů Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 3. júla 2012, sp. zn. IV. ÚS 55/2012 totožnosť veci, resp. uplatňovaného nároku je daná, ak je daná totožnosť účastníkov, predmetu konania a ide o rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa uplatňuje právo. Nejde o totožnosť veci, ak chýba čo len jeden znak totožnosti veci.

To boli podstatné dôvody, pre ktoré odvolací súd rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozsudku.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.